

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРЕДМЕТИ ДОДАТКОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ (ДИРИГУВАННЯ, СОЛЬНИЙ
СПІВ)**

Освітня програма – **«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**
Другого (магістерського) рівня

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «30» серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Предмет додаткової кваліфікації (диригування)
Освітня програма	«Музичне мистецтво» Другого (магістерського) рівня
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1–3 семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Індивідуальні заняття – 60 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета курсу – розвиток у студентів необхідних диригентських вмінь, навичок для організації та здійснення ансамблево-оркестрової діяльності як керівника та диригента аматорських та професійних колективів; навиків комплексного аналізу, читання та виконання на фортепіано партитур ансамблевих, оркестрових і хорових творів, різних за стильовими особливостями, фактурою викладення та прийомами виконавської реалізації партитурного тексту.

Цілі курсу: формувати творчі особисті якості диригента, керівника ансамблю, оркестру народних інструментів; виховувати у студентів любов до диригентської діяльності, оркестрового мистецтва; ознайомити з основами диригентської техніки та впроваджувати їх у практику диригування навчальним оркестром; формувати уміння самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог, її вдосконалення на основі оволодіння методами самостійної роботи над партитурою; виховувати уміння розкривати в процесі виконання художній задум твору і виражати своє творче відношення до твору на основі глибокого вивчення його змісту; сприяти формуванню у студентів соціально-професійних і міжпредметних компетенцій, орієнтації на міждисциплінарні зв'язки зі спеціальними предметами фахового спрямування через засвоєння теоретичних основ запису та читання оркестрових і хорових партитур; вдосконалювати професійний менталітет студента – в

майбутньому науково-педагогічного працівника музично-педагогічної і мистецької галузей; розвинути здатності до інтелектуальної автономності.

Компетентності

Загальні компетентності.

- ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності.

- ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати власні художні концепції.
- ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності.
- ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.
- ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.
- ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.
- ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

- ПРН.1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.
- ПРН.5. Вибудувувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

Тема	Результати навчання	Завдання
Змістовий модуль 1. Окремі теоретичні та практичні аспекти предмету диригування		
Тема 1. Відчуття темпу диригентом у процесі виконання	Охарактеризувати темп як засіб виразності. Розглянути прийоми переходу до повільних і швидких	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень. Вправи для закріплення відповідних

музичного твору	темпів.	прийомів.
Тема 2 . Залежність вибору диригентської схеми від темпу музичного твору	Відпрацювати основні метричні схеми тактування і їх пристосування до різних розмірів та темпів.	Практичне виконання вправ та фрагментів музичних творів.
Тема 3. Критерії вибору диригентських схем для складних розмірів	Проаналізувати ритмічну структуру твору, віднайти «опорні» точки у логічних структурних його фрагментах і відповідно виокремити сильні долі.	Практичне виконання вправ та фрагментів музичних творів.
Тема 4. Показ вступів з неповних долей такту на початку та в середині музичного твору.	Опанувати покази неповних аутфактів на початку та в середині музичних творів. З'ясувати їх відмінності у тридольній і дводольній схемах.	Практичне виконання вправ та фрагментів музичних творів.
Тема 5. Диригування 2-3 творів: інструментальний твір для оркестру (ансамблю) народних інструментів та оркестровий акомпонемент для соліста, інструментальний твір для камерного ансамблю та малого складу симфонічного оркестру (по партитурі), хоровий	Охарактеризувати структуру семи-, дев'яти і дванадцятидольної схем. Розглянути принципи вибору диригентської схеми в семи-, дев'яти і дванадцятидольному розмірах.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень. Практичне виконання вправ та семестрової програми.

твір (семи-, дев'яти і дванадцятидольна схеми).		
Змістовий модуль 2. Робота диригента над музичним твором		
Тема 6. Робота над музичним твором в передконцертний період.	Скласти чіткий план репетиції: робота над фрагментами та в цілому; перспектива виконання в умовах концертної сцени.	Письмові та усні відповіді
Тема 7. Робота над партитурою.	Проаналізувати етапи роботи диригента над партитурою. Розглянути методи читання хорової та оркестрової партитур. Скласти план технічного розбору партитури для оркестру народних інструментів.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень. Практичне виконання фрагментів партитур. Письмові відповіді.
Тема 8. Практичне втілення вивченого матеріалу (інструментальний твір та акомпанемент солісту для оркестру (ансамблю) народних інструментів), через диригування оркестром (ансамблем) в режимі репетиційної роботи.	Розглянути методи роботи з колективом над музичним твором. Чітко формулювати вказівки у разі зупинки оркестру та виконувати даний фрагмент на більш якісному рівні. Проаналізувати критерії у виборі правильного темпу твору.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень. Виконавська практика під час репетицій оркестру.
Змістовий модуль 3. Особливості диригування акомпанементу.		
Тема 9. Акомпанемент: визначення поняття, типи акомпанементу.	Ознайомитися та здійснити порівняльний аналіз словникових визначень поняття акомпанемент. Розглянути методичні рекомендації роботи диригента з солістами. Розкрити значення оркестрової партії у партитурі акомпанементу.	Опрацювання літератури, підготовка повідомлень.

Тема 10. Особливості виконання акомпанементу для соліста-вокаліста у супроводі оркестру народних інструментів.	Охарактеризувати роль соліста і роль оркестру під час виконання музичного твору. З'ясувати питання інтерпретації диригентом музичного твору та її узгодження з солістом.	Письмові та усні відповіді.
Тема 11. Особливості виконання акомпанементу для соліста-інструменталіста у супроводі оркестру народних інструментів.	Розглянути специфіку звуковидобування на струнних та духових інструментах, враховувати ці особливості під час виконання акомпанементу. Розкрити художній зміст інструментальних непрограмних композицій.	Письмові та усні відповіді.
Тема 12. Практичне втілення вивченого матеріалу (інструментальний твір та акомпанемент солісту для оркестру (ансамблю) народних інструментів), через диригування оркестром (ансамблем) в режимі репетиційної роботи.	Показувати вступи солістові та оркестру. Контролювати правильні пропорції звучності під час виконання акомпанементу. Визначити місця дихання вокаліста і «дихання» оркестру в партитурі.	Практичне виконання вправ та семестрової програми.

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Індивідуальне заняття	30
Самостійна робота	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

1 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Індивідуальні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	30
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	2	20
Екзамен																50
Всього за тиж-нь	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	50

2 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні													Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Індивідуальні завдання	2	3	2	2	3	2	3	2	2	3	3	3	30	
Самостійна робота	1	2	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	20	
Екзамен													50	
Всього за тиж-нь	3	5	3	3	5	3	5	4	4	5	5	5	50	

3 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні							Разом
	1	2	3	4	5	6	7	
Індивідуальні завдання	4	4	4	4	4	5	5	30
Самостійна робота	2	3	3	3	3	3	3	20
Екзамен								50
Всього за тиж-нь	6	7	7	7	7	8	8	50

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. А. Сахарова, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цьоклера, 9), Музичний інструментарій: фортепіано, пульта.	Ноутбук, звуковідтворювальна техніка, планшет.

Література

1. Бурбан М. Українські хори і диригенти. Дрогобич: Посвіт, 2006. 640 с.
2. Доронюк В.Д. Курс техніки диригування. Івано-Франківськ: Івано-Франківська обласна друкарня, 2004. 292 с.
3. Дудик Р. Комунікативна культура диригента: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Фоліант, 2018. 48 с.
4. Зваричук Ж. Й. Питання хорознавства. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2018. 378 с.
5. Історія диригування (оркестрове виконавство): методичні матеріали з курсу / уклад. Ю.І.Лошков. Х.: ХДАК, 2002. 34 с.
6. Леонтович М. Хорові твори / ред.-упоряд. В. В. Кузик. Київ : Музична Україна, 2005. 341 с.
7. Муравський П. Моя хорова школа / Ред.-упор. О.Шокало. К. : ВЦ «Просвіта», 2014. 384 с.
8. Небожинський І.М. Методичні та практичні поради для регента хору: Підручник. Київ: ВСЦ ХВС, 2012. 109 с.
9. Пасічняк Л.М. Робота диригента над музичним твором: Методичні рекомендації до дисципліни «Оркестрове диригування» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2012. 72 с.
10. Роговська Є. В., Рутецький В. В. Оркестр народних інструментів : навчально-методичний посібник. Житомир : ЖДУ ім. І.Франка, 2014. 220 с.
11. Сверлюк Я. В. Диригентсько-оркестрова освіта: теорія, методика, практика: монографія. Рівне: РДГУ, 2007. 235 с.
12. Серганюк Л.І. Методика аналізу хорових творів: Навчально-методичний посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів. Вид. 2. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет, 2020. 161 с.
13. Сідлецька Т.І. Культурно-історична еволюція українського оркестру народних інструментів: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2009. 184 с.
14. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. Ч.1. 122 с.
15. Сідлецька Т.І. Практична культурологія. Історія народно-оркестрового виконавства України: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2011. Ч.2. 72 с.
16. Стукаленко З.М. Основи оркестрового диригування: Навчально-методичний посібник. Кропивницький: ФОП Піскова М.А., 2017. 138 с.
17. Хащеватська С. Інструментознавство: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. 256 с.
18. Цицирєв В.М. Оркестр народних інструментів як феномен української культури: навчальний посібник. Харків : ХДАК, 2006. 60 с.
19. Ярошенко І. В., Серганюк Ю. Концептуальні особливості методики роботи з хором: Навчальний посібник. К.: Видавництво «Білий Тигр», 2020. 100 с.

Допоміжна література

20. Чесноков П. Хор и управление им . Из-во: Лань, 2015. 200 с.

Інформаційні ресурси

21. http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/2025/1/Yaroshenko_I.V._Interpretaciina_syste_ma.pdf
22. http://num.kharkiv.ua/intermusic/vypusk48/1_2_bilyeva.pdf
23. <http://arts-library.com.ua/bitstream/123456789/631/1/%D0%AF%D1%86%D1%96%D0%B2.pdf>
24. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/14573/3/aufaktiv.pdf>
25. <http://194.44.152.155/elib/local/3353.pdf>
26. <http://isp.poippo.pl.ua/article/view/131917>
27. http://www.ndu.edu.ua/storage/2020/dust_osvita/Kostenko%20L.V.,%20Shums%60ka%20L.Yu.%20Metodika%20vikladannya%20khorovogo%20diriguvannya.pdf
28. <http://eprints.zu.edu.ua/20656/1/Rogovska.pdf>
29. <http://artslibrary.com.ua/xmlui/handle/123456789/924>

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва; вул. Академіка Сахарова 34а м. Івано-Франківськ; кабінет 405; тел: +38(0342)52-34-29; https://kmunim.pnu.edu.ua/
Викладач	Кандидат мистецтвознавства, доцент Пасічняк Лілія Михайлівна
Контактна інформація викладача	lilia.pasichniak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять, підготовки індивідуальних творчих завдань (проектів, презентацій, рефератів) та опрацюванні літератури із лекційних курсів.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості. https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за написання рефератів, поглиблене вивчення певних питань за додатковою літературою з лекційних курсів; виконання додаткових завдань із практичних занять та індивідуальних занять.
Неформальна освіта	Неформальна освіта регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському

	<p>національному університеті імені Василя Стефаника (редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи:</p> <p>Платформа Coursera for Campus;</p> <p>сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника);</p> <p>Erasmus+UA</p>
--	--

Викладач: Пасічняк Лілія Михайлівна

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРЕДМЕТ ДОДАТКОВОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ (СОЛЬНИЙ СПІВ)

Освітня програма – **«МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»**
Другого (магістерського) рівня

Спеціальність **025 Музичне мистецтво**

Галузь знань **02 Культура і мистецтво**

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ – 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Предмет додаткової кваліфікації (сольний спів)
Освітня програма	«Музичне мистецтво» Другого (магістерського) рівня
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	1–3 семестри
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Індивідуальні заняття – 60 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета курсу – підготовка високопрофесійних фахівців, які володіють навичками концертно-виконавської діяльності у сфері вокального мистецтва в єдності вокально-технічного, художньо-виконавського та педагогічного компонентів.

Цілі курсу: естетично виховувати студентів засобами вокального мистецтва, розвинути інтерес до вокального мистецтва і співацької майстерності; дати студентам систематизовані теоретичні знання про будову та функції голосового апарату, особливості розвитку дорослого та дитячого голосу, механізм співацького процесу, критерії якісного співу; сформувати та вдосконалювати вокально-технічні навички виконавця-співака, вміння свідомого володіння голосом; розвинути активний вокальний слух, виховати уявлення про акустичне та художньо повноцінне звучання співацького голосу; поповнити виконавський репертуар кращими зразками української і світової вокальної літератури, народнопісенними творами та творами для дітей; сформувати навички самостійної роботи над партитурою вокального твору; забезпечити професійну готовність майбутнього фахівця до здійснення вокальної та вокально-педагогічної діяльності у закладах освіти мистецького профілю.

Компетентності

Загальні компетентності.

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Фахові компетентності.

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати власні художні концепції.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій, виконавській, педагогічній діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

ФК 9. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

Програмні результати навчання

ПРН.1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності.

ПРН.5. Вибудувувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН.6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Психофізіологія співу. Тестування голосу, підбір репертуару.	Розуміти принцип діяльності нервової системи, її функції в процесі співу, а також роль певного типу нервової системи у вокальному навчанні.	Пояснити роль типу нервової системи у вокальному навчанні. Опрацювати збірники вокального репертуару.
2.	Формування якісного вокального звукоутворення. Положення	Знати акустику голосового апарата й акустичну будову голосу, будову органів голосотворення; механізми роботи гортані під час співу;	Охарактеризувати відомі теорії вокального звукоутворення. Пояснити

	гортані під час співу, співацька атака та позиція.	види співацької атаки; відчувати резонансовий пункт – точку упору вокально-дихальної енергії під час співу.	взаємозв'язок атаки звука з вокальним диханням та політністю голосу.
3.	Вокальне дихання в процесі співу.	Знати основні функції та типи вокального дихання; вміти правильно організувати процес співацького дихання.	Пояснити вплив положення діафрагми на вокальне дихання. Що таке парадоксальне дихання?
4.	Якісна співацька опора.	Володіти об'єднаною опорою дихання і звука – гармонійною м'язовою співдружністю між діафрагмою, черевним пресом і резонансовим пунктом.	Як залежить опора дихання від еластичності м'язів діафрагми та черевного преса. Як досягнути точки упору вокально-дихальної енергії?
5.	Відчуття резонування в процесі звукоутворення.	Розуміти роль резонаторів голосового апарату, знати їх види; відчувати резонансовий пункт під час співу.	Дати визначення резонансового пункту, співацької форманти, імпедансу.
6.	Вирівнювання звучання голосу в різних регістрах.	Володіти темброво і динамічно рівним голосом, виконуючи твори у різних регістрах голосу.	Способи досягнення рівного звучання голосу протягом всього діапазону.
7.	Вокальні вправи – обов'язкова умова формування вокальних навичок.	Вміти підготувати (а також розвинути) вокальний апарат до роботи за допомогою вокальних вправ на різні види вокалізації.	Вивчити і практично застосовувати відповідний комплекс вокальних вправ для розвитку голосу та усунення проблем співака чи вдосконалення певних виконавських навичок.
8.	Робота над різними технічними прийомами звукоутворення та видами вокалізації.	Опанувати і володіти основними прийомами вокального звукоутворення. Працювати над кантиленою в співі та рухливістю голосу.	Обґрунтувати зв'язок техніки голосотворення з видами вокалізації. Пояснити суть філірування звука.
9.	Основи вокальної орфоєпії, усунення дефектів звуку та мовлення.	Вміти правильно вимовляти голосні та приголосні звуки в співі, виразно артикулювати, вчасно виявляти органічні та функціональні недоліки співу та працювати над їх усуненням.	Визначити відмінність у роботі артикуляційного апарату у співі й мові. Які є способи усунення дефектів звуку та мовлення?
10.	Виховання музично-вокального слуху та	Знати прийоми і методи розвитку вокального звуковисотного слуху, розуміти особливості слуху і сприйняття співаків.	Назвати види музичного слуху. У чому відмінність

11.	слухацького уявлення. Вдосконалення тембрових характеристик голосу.	Розуміти і розвивати темброві якості голосу, володіти прийомами усунення тембрових недоліків. Вміти підбирати репертуар для розвитку тембрових якостей голосу співака.	вокального слуху від музичного? Перелічити прийоми виховання вокального слуху. Перелічити недоліки тембру голосу і способи їх усунення. Як впливає спосіб звукоутворення на темброві якості голосу?
12.	Відчуття і сприйняття у співі, аналіз та виправлення недоліків.	Розуміти, контролювати та розвивати вокально-слухові відчуття (резонаторні, метроритмічні, м'язові тощо), вміти визначати та виправляти недоліки під час співу.	Охарактеризувати роль відчуттів і сприйняття, а також особливості процесу запам'ятовування відчуттів в процесі співу.
13.	Створення художнього образу та емоційної сфери співака.	Вміти художньо осмислити твір, продумати його образно-емоційний зміст відповідно до побудови твору і втілити його під час виконання.	Пояснити зв'язок інтонаційного та художньо-образного змісту твору. Які є засоби відтворення художнього образу вокального твору?
14.	Вокально-виконавський артистизм, готовність до сценічного виступу.	Володіти комплексом професійних музично-виконавських, вокально-технічних і творчо-комунікативних якостей; вміти утримувати оптимальний психічний стан під час виступу та знати методи його опанування.	Якими вокально-виконавськими якостями повинен володіти артист? Які прийоми можна використовувати для перевірки готовності до сценічного виступу?
15.	Розвиток виконавської волі співака.	Розвивати і виховувати виконавську волю співака в процесі навчання і виконавства.	Назвати основні педагогічні прийоми тренування волі співака.
16.	Вдосконалення вокальних навичок через виконання вокалізу.	Розвивати вокально-технічні навички, виконуючи вокалізи на різні прийоми та види вокальної техніки.	Проаналізувати вокально-педагогічний репертуар та підібрати вокалізи на заданий вид вокальної техніки.
17.	Жанрова та стильова інтерпретація вокальних творів.	Орієнтуватися у жанрово-стильовій різноманітності вокальних творів, вміти їх правильно інтерпретувати у власному виконанні.	Які особливості та труднощі виконання вокальних творів різних стилів і часу створення?
18.	Вдосконалення вокально-технічних навичок під час	Вміти технічно досконало та емоційно виразно виконувати арії світових композиторів.	Які особливості жанру арії? Які композитори працювали в цьому

19.	виконання арій. Відображення художнього змісту під час виконання українських романсів та народних пісень.	Виконувати романси українських композиторів, а також українські народні пісні як невід'ємну частину музичної вокальної спадщини українців.	жанрі і найвідоміші зразки, створені ними. Як розвився український романс? Які композитори працювали в цьому жанрі та найвідоміші зразки. Які композитори створювали обробки народних пісень, як опрацьовували пісенний матеріал?
20.	Спів без супроводу – невід'ємний елемент розвитку вокальної майстерності.	Вміти співати, розвивати та вдосконалювати спів без інструментального супроводу.	Які основні вимоги до виконання вокальних творів без супроводу? Як правильно працювати над таким виконанням, які твори виконувати?
21.	Розвиток вокально-виконавських навичок в процесі ансамблевого співу.	Розвивати вокально-технічні, образно-емоційні, волюві якості співу, виконуючи у вокальному ансамблі.	Які види ансамблю складають поняття ансамблевого співу? Які способи розвитку та вдосконалення навичок вокального ансамблевого виконавства?

Система оцінювання курсу (зразок)

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Індивідуальне заняття	30
Самостійна робота	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу 1 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні															Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15		
Індивідуальні заняття	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		30
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	2	2		20
Екзамен																50	50

Всього за тиж-нь	3	3	3	3	3	3	3	4	3	3	4	3	4	4	4	50	100
------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	-----

2 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні												Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Індивідуальні завдання	2	3	2	2	3	2	3	2	2	3	3	3		30
Самостійна робота	1	2	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2		20
Екзамен													50	50
Всього за тиж-нь	3	5	3	3	5	3	5	4	4	5	5	5	50	100

3 семестр

Види навчальної роботи	Навчальні тижні							Разом	
	1	2	3	4	5	6	7		
Індивідуальні завдання	4	4	4	4	4	5	5	30	
Самостійна робота	2	3	3	3	3	3	3	20	
Екзамен							50	50	
Всього за тиж-нь	6	7	7	7	7	8	8	50	100

Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення Навчальний корпус Навчально-наукового центру інституту мистецтв (вул. А. Сахарова, 34 корп. А), Музичне відділення (вул. Т. Цьоклера, 9), Музичний інструментарій: фортепіано, пульта.	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше Ноутбук, звуковідтворювальна техніка, планшет.
Література:	
1. Антонюк В.Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): Підручник. К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с. 2. Антонюк В.Г. Постановка голосу: навчальний посібник для студентів вищих муз навч. закладів. К.: Українська ідея, 2000. 68 с. 3. Базилик Б. О. Орфоєпія в співі: навч. посібник для ст-тів вищих навчальних закладів. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. 126 с. 4. Вишневіська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ: «ІІІ-арт», 2014. 54 с. 5. Вишневіська С. В. Основні дикційно-артикуляційні проблеми у	

вокальному виконавстві : методичні рекомендації до дисципліни «Сольний спів» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Коломия: Вік, 2015. 36 с.

6. Вишнеvsька С. В. Формування вокально-виконавського стилю різнофахових спеціалістів : методичні рекомендації по постановці голосу для студентів I-V курсів музичного факультету. м. Івано-Франківськ, видавництво «Плай» Прикарпатського університету ім. Василя Стефаника, 2012. 55 с.

7. Голос людини і вокальна робота з ним: навч. видання / Стасько Г., Шуляр О. та ін. Ів-Франківськ, 2010. 336 с.

8. Кушко Я.С. Методика навчання співу: посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2010. 288с.

9. Прядко О. М. Розвиток співацького голосу: методичні рекомендації для викладачів вокалу та студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів. Кам'янець-Подільський, 2009. 92 с.

10. Стасько Г. Психотехніка співу у вокальній педагогіці. Ів-Франківськ, ПНУ ім. В. Стефаника, 2011. 174 с.

11. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва. Монографія: I ч. Івано-Франківськ. Видав. «Плай» ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 352 с;

12. Шуляр О. Д. Історія вокального мистецтва: Монографія.-Ч.II. Івано-Франківськ: Видав. «Плай» ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. 360 с.

Контактна інформація

Кафедра	Музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Навчально-наукового інституту мистецтв ПНУ ім. В. Стефаника
Викладач	Федорняк Наталія Богданівна
Контактна інформація викладача	nataliia.fedorniak@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Пропуски занять (відпрацювання)	Пропуски здійснюються у вигляді відпрацювання індивідуальних практичних занять та підготовки творчих завдань.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Освітній процес здійснюється згідно графіку навчального процесу. Студенти університету, які не виконали індивідуальний навчальний план семестру з однієї, двох або трьох дисциплін і при семестровому контролі отримали оцінку «незараховано» чи «незадовільно» (FX або F) мають

	<p>право (за особистим бажанням) на повторне проходження навчальної дисципліни, вивчення якої може бути перенесене на наступний навчальний період, що регулюється Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№ 18 від 2.02. 2016 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.), яке регламентує процедуру повторного вивчення навчальної дисципліни, тобто ліквідації академічної заборгованості</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne-vuvchennia_nove.pdf</p>
Додаткові бали	Додаткові бали здобувачі освіти можуть отримати за виконання додаткових завдань із індивідуальних занять.
Неформальна освіта	<p>Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)</p> <p>https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p> <p>Рекомендовані платформи: Платформа Coursera for Campus; сучасний студентський простір Paragraph (на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника); Erasmus+UA</p>

Викладач

Федорняк Н. Б.